

Vaderschapskennis

nr. 3. April 2022

Connect2Fathers → Fathers4Fathers

© Bob de Raadt (2022) - april 2022 – Bericht nr. 3.
Medisch Maatschappelijk Werker – Contextueel Hulpverlener – Methodisch
Ouderbegeleider – Connect2Fathers/Fathers4Fathers – gastdocent/auteur.
www.bobderaadt.nl
@ > bobderaadt@live.nl
Op: LinkedIn; op Instagram.

Vaderschapskennis, nr. 3. April 2022

LITERATUUR - WETENSCHAP – BERICHTEN – WEBSITES - DADDYCATION

Vaderschapsnieuws: berichten, websites, artikelen, wetenschap:

- Op zaterdag 02-04-2022 werd bij **Daddy's Place** een bijeenkomst voor (**jonge**) **vaders** gehouden, met een photoshoot, een sensory play en een lunch. Adres Hillevliet 90 – Rotterdam > @Daddysplace010 (op Facebook en Instagram).
- Op 22-04-2022 stierf zanger, componist en tekstdichter Jan Rot op 64-jarige leeftijd aan de gevolgen van darmkanker. Hij was steeds openhartig geweest over zijn ziekte. Herman Veenhof (nd.nl/Nederland; ND 23-04-2022/13) schreef een 'in memoriam' over Jan Rot. In het boek 'Rot is liefde' (1998) deed hij een boekje open over hun jonge jaren. Hij trouwde in 2001 en zij kregen 4 kinderen. "De vaderrol en het echtgenoot zijn pasten hem". Zijn kinderen zag hij als zijn '**meesterwerken**', "vooral dankzij mijn vrouw".
- Rimme Mastebroek heeft een openhartig interview met Bas Janse (ND 29-01-2022, katern Zaterdag, p.10): **Miskraam? Denk ook aan de man!** "Toen hun langverwachte zwangerschap in een miskraam eindigde, viel Bas Janse (41) iets op: alle aandacht ging uit naar zijn vriendin, niemand vroeg hoe het voor hém was. Een platform voor lotgenoten bleek onvindbaar. Dus zette hij dat zelf op. Online platform: De Vergeten Vader. Ook voor mannen die (nog) ongewenst kinderloos zijn.
www.devergetenvader.nl

- "Als vader 'sorry' durven zeggen en klein kunnen zijn". Goede vrienden Wilfred Hardeman (36, vader van 5 kinderen, van 5 tot 12 jaar, bekend van Groot Nieuws Radio en FM) en Gerald van Dijk (42, vader van 3 kinderen, van 8 tot 13 jaar) hebben al meer dan 40 afleveringen gemaakt van de **podcast 'De Man In Huis'**. Een podcast waarin met humor en eerlijkheid het christelijke man-zijn besproken wordt. 'Ik kan mijn jongens van alles vertellen, maar uiteindelijk zegt het meer hoe ik met hun

moeder omga'. "De impact die ik als vader op het verdere levensverloop van mijn kinderen is gigantisch" (Van Dijk). Bron: ND 21-02-2022/4 – Rimme Mastebroek.

- "Waar zijn de vaders?" Interview met Sandra van den Dool over het feit dat zij in 1971 ter **adoptie** is afgestaan door haar moeder. "Dit is niet alleen een vrouwenaangelegenheid!" (ND 19-02-2022, p. 4-6, interview, door Aaldert van Soest). **'Vader onbekend'**. "Er is een grote groep kinderen van wie geen vader bekend is bij de overheid, namelijk 1,2 miljoen burgers (peildatum 2014). Verborgene problematiek; dat schuurt!"
- Patrick Timmermans gaat dit jaar vaders helpen die in de gevangenis zitten. **'Vadercafés' organiseren voor gedetineerden**. Zij, die betrokken willen blijven bij hun kind. (NRC, 08-01-2022/09-01-2022, L10 Leven, door Wouter van Noort).
- "Vader vind ik nog steeds een raar woord", interview van Eymeke Verhoeven met Andreas Jonkers (30) in ND 17-10-2020, Zaterdag-bijlage, p.12-13. "Een op de tien kinderen in Nederland groeit op zonder een vader. Zo ook Andreas Jonkers. Als hij zelf een zoon verwacht, vraagt hij zich plotseling af: 'Hoe word je een vader als je er nooit een hebt gehad?' Indringend interview over zijn zoektocht naar informatie over zijn overleden vader (moord??, zelfmoord??) en het boek dat hij schreef: **"En toen vonden ze mijn vader. Vader worden als je er nooit een hebt gehad"**. Uitg. De Bezige Bij – Amsterdam (p.224, €21,99). Boek leest als een detective, in een Amsterdamse context.¹

- **'The Tender Bar', film**, roept veel herkenbaarheid op in ons **'vaderloze' tijdperk**. Filmregie: George Clooney. Met o.a. acteur Ben Affleck (Amazon Prime Video). Film schetst het belang van familiewaarden. Bij het gemis van een vader blijkt het mogelijk om steun te vinden bij andere familieleden: een opa of een oom. Recensie in ND 07-01-2022, Gulliver: p 14-15.

¹ Zie boekrecensie: <https://www.ouderscentraal.nl/intrigerend-boek-belicht-vaderschap-in-al-zn-dimensies/> recensie van Bob de Raadt. Van het boek: 'En toen vonden ze mijn vader', geschreven door Andreas Jonkers (Bezige Bij). Redactie 5 november 2020.

- ‘Welcome to Mankind’, online zwangerschapscursus voor mannen, o.l.v. Bert van Asperen. Website: <https://welcometomankind.nl/> > Leerzame cursus, mooi aanbod voor passievol, heartfelt vaderschap. Review volgt.
- Hulpverleningsinstelling Siriz wil zijn aanbod uitbreiden **met hulp aan mannen met vragen rond een onbedoelde zwangerschap**. In een interview vertelt Linda Wensink (55, bestuurder): “Huh, mannen? Ook zij kunnen met zichzelf in de knoop raken over hun aandeel in de onbedoelde zwangerschap van hun – voormalige - partner. Uiteindelijk beslist de vrouw of ze haar zwangerschap wil uitdragen. Maar hoe verhoudt hij zich daartoe? Daar rust vaak een **taboe** op. Het verdient meer aandacht, vind ik”.^{2,3}
- Rikko Voorberg refereert in zijn column ‘Ik heb mijzelf niet in elkaar gezet’ aan Nick Cave: “Een van de bekendste en meest geprezen muzikanten van onze tijd. Nick Cave schreef deze week in een brief, waarin hij antwoord geeft op vragen van zijn publiek, dat hij door tragedie en verwoesting *liefde voor het leven* heeft geleerd. Hij was cynisch vroeger, zei hij. Maar cynisme is makkelijk en misschien wel één van de grootste zonden. Zijn **vijftien-jarige zoon stierf plotseling** en dat verdriet heeft de man getekend. Hij heeft het cynisme achter zich gelaten, zo lijkt het. Hij leerde liefde voor het leven door het sterven, hij heeft de moed gevonden om hoopvol te leven. Hoopvol en dankbaar^{4,5}.
- “Net als veel pasgetrouwde stellen fantaseerden mijn man en ik er na ons trouwen enthousiast op los. We waren beiden nog studierend en stippelden de toekomst uit: na ons afstuderen zouden we een baan krijgen, daarna een koophuis, dan een hond en tot slot een kind. Twee misschien. Of drie of vier. Toen wij twee jaar later – de banen en de hond waren er al en aan een koophuis werd gewerkt – te horen kregen dat mijn man onvruchtbaar was, stortte ons toekomstbeeld in. In het potje zaad dat hij bij het ziekenhuis inleverde, werd geen enkele zaadcel gevonden. Op een natuurlijke manier zwanger worden was uitgesloten. Er was één vruchtbaarheidsbehandeling die ons zou kunnen helpen een kindje te krijgen van ons samen: **ICSI**, een bijzondere vorm van IVF, waarbij er voor elke eicel slechts één zaadcel wordt gebruikt. Voorwaarde was wel dat er operatief zaad gevonden moest worden”.⁶

² Hans-Lukas Zuurman (Tekst en beeld) – Siriz wil niet oordelen over abortus; in: Nederlands Dagblad, 02-04-2022:5-6; week 13, interview.

³ In **Vaderschapskennis, bericht 1, febr. 2022** staan vragen die aan (aanstaande) vaders gesteld kunnen worden. Vindplaats: <https://www.bobderaadt.nl/connect2fathers.php> > vaderschapsontwikkeling

⁴ Rikko Voorberg (theoloog/activist) in Ned. Dagblad 09-04-2022:17, bijlage Zaterdag.

⁵ - <https://nos.nl/artikel/2068291-15-jarige-zoon-nick-cave-nam-isd-voor-val-van-rots>
- <https://www.nu.nl/cultuur-overig/6157618/nick-cave-komt-met-boek-over-jaren-na-overlijden-van-zoon-arthur.html> - De 63-jarige Cave spreekt voor het boek *Faith, Hope and Carnage* meer dan veertig uur met *Observer*-journalist Sean O'Hagan. Cave schreef in het verleden verschillende boeken, waaronder twee romans. Sinds 2018 stuurt hij nieuwsbrieven naar zijn fans onder de naam *The Red Hand Files*, waarin hij vragen beantwoordt over zijn carrière en zijn privéleven.
- <https://www.groene.nl/artikel/man-in-rouw> - 16 okt. 2019, nr. 42.

⁶ Harmke Zonnebeld (journalist) – ‘Gun jezelf om een normale moeder te zijn; essay; in: ND 01-04-2022, Gulliver, p.3. Boeiend essay over een teer onderwerp. Inmiddels hebben deze ouders een dochter van 1 jaar. Freya is een vereniging voor mensen met vruchtbaarheidsproblemen.

- Delfos, dr. M.F. () – *Weekendvaders / Wie kent vaders?* – Amsterdam: Uitg. SWP, ISBN 9789066657885 | 128 Pagina's | Paperback | 2e druk 2018€21,00 > onderwerp: (gescheiden) vaderschap, doorgaand vaderschap, adequate omgangsregeling.

Omschrijving: Bij een scheiding blijven de kinderen meestal bij de moeder wonen en de vader heeft in het meest gunstige geval een omgangsregeling. Niet eenvoudig. Gescheiden vaders zijn gescheiden van hun kinderen zonder dat ze dat willen. Kinderen raken gescheiden van hun vader zonder dat ze daar voor kiezen. De oude gevoelens tussen vader en kind zijn er nog, maar hoe behoud je die? Je wilt vader zijn, geen pretvader. Vaders hebben hun eigen betekenis voor kinderen. Die gaat niet verloren, maar hoe houd je contact, hoe blijf je in elkaars leven verbonden?

In *Weekendvaders / Wie kent vaders?* probeert Martine Delfos de betekenis van vaders voor hun kinderen te laten zien en hoe ze dit in een omgangsregeling vorm kunnen geven. Het is geen boek met tips wat vaders moeten doen in het weekend, maar het gaat over vaderschap in het algemeen en over gescheiden vaderschap in het bijzonder. Een boek waarin vaders hopelijk steun vinden hoe ze met hun kinderen verbonden kunnen blijven.

Weekendvaders / Wie kent vaders? is bedoeld voor vaders die gescheiden zijn, maar ook voor allen die met scheiding te maken hebben, waaronder hulpverleners en advocaten, is het nuttig.

Dr. Martine F. Delfos is psycholoog/therapeut/wetenschapper. Zij werkt als therapeut onder andere met relatieproblematiek, autisme en eetstoornissen. Ze verzorgt nascholing aan psychologen, orthopedagogen, artsen, maatschappelijk werkers en groepsleiders. Als wetenschapper ontwikkelt zij modellen en hecht zij eraan dat wetenschap toepasbaar is in de praktijk.

Bij het boek hoort het verhaal van 'Spring, het eekhoortje'. Deze is als luisterverhaal, ingesproken door Martine Delfos, [hier te beluisteren en te downloaden](#). Bron: <https://www.swpbook.com/boeken/46/echtscheiding/896/weekendvaders-wie-kent-vaders>

- **May Michielsen schreef een artikel over: “Een contextuele visie op het vaderschap: vaders in de hulpverlening”^{7,8}.** Hierin gaat zij in op de groeiende invloed op de hulpverlening aan gezinnen en

⁷ Vindplaats: © Leren over Leven – www.lerenoverleven.org – print op 11-12-2012 – Leren over Leven, Leerschool voor contextuele hulpverlening. Artikel heeft een interessante referentielijst literatuur m.b.t. vaderschapskennis.

⁸ Verwijzing naar *Vaders in soorten*, Uitg. Lannoo, 2002, pag. 249-269.

kinderen van vrouwen. Daardoor wordt de inzet, de verantwoordelijkheid en de lasten van de vader minder onderkent. In het artikel wil zij argumenten aandragen om deze tendens tegen te gaan en vanuit de hulpverlening erop te waken en te bevorderen dat ook vaders worden aangesproken en betrokken bij hun ouderschap. Zij gaat in op de **maatschappelijke betekenis van vaderschap**, benadert vanuit de vier dimensies die men in de contextuele hulpverlening onderscheidt. En zij staat stil bij het belang van loyaliteit, parentificatie, gespleten loyaliteit en de balans van geven en nemen in het gezin en om vervolgens uit te komen bij de implicaties van deze notities voor de plaats

van de vaders in de hulpverlening.

- Het vaderschap heeft in onze tijd en onze maatschappij zowel aan inhoud als aan gewicht ingeboet”. De vader heeft verschillende rollen: verwekker, leider van het gezin, kostwinner, beschermer.

“Heeft een kind een vader nodig? Is de aanwezigheid van een vader belangrijk voor de ontwikkeling van kinderen? Wat is het contextuele perspectief, met de relationele ethiek als leidraad?” De werkelijkheid van mensen is relationeel en intergenerationeel; met 4 dimensies, te weten: 1) de feiten, 2) de psychologie, 3) de interacties, en 4) de relationele ethiek⁹. De psychologie vraagt om meer aandacht voor het punt van betrokkenheid van vaders: vaders die zich op een positieve wijze en al heel vroeg zich hechten aan hun kind (p.4, artikel) en [dat is herkenbaar in de sociale verloskunde en de geboortezorg](#) ^{10,11}. De aanwezige betrokken vader helpt de zoon om zich te identificeren met zijn vader, waardoor de zoon beter voorbereid is om een aanwezige en zorgende vader te worden (de vader als identificatiepersoon, als identificatiefiguur). De derde dimensie (de interacties) gaat in op beïnvloedende culturele en maatschappelijke factoren: bijv. n.a.v. de invloed van de moeder op de vader-kindrelatie en andere aspecten (als de vader onbekend is; in geval van (v)chtscheidingen). De dimensie van de relationele ethiek gaat over de rechtvaardigheid,¹² d.w.z.: de intrinsieke rechtvaardigheid (‘justice’) van de existentiële relaties in de context van de balans tussen geven en ontvangen binnen de aanwezige relaties. Citaat van een vader: ”Ik heb mijn vader nauwelijks gekend. Ook nu nog blijft hij voor mij een vreemde. Ik probeer dit met mijn kinderen anders te doen en er echt te zijn voor hen. Dat kost mij echter wel verschrikkelijk veel inspanning en aandacht. Ik kan mij immers niet spiegelen aan een voorbeeld”.

Vanuit het aspect ‘loyaliteit’ stelt Michielsens dat de “bestaansband tussen ouders/vaders en kinderen is onverbreekbaar, een feit, onomkeerbaar, als een zijnsgegeven”. Zij vraagt ook aandacht voor de invloed van “onzichtbare, aanwezige loyaliteit”. Vanuit de ‘meerzijdige partijdigheid’ benaderen we het kind vanuit de kennis dat het kind existentieel verbonden is met zijn/haar moeder én vader, en hun beider families. Michielsens besluit haar artikel met het volgende: “Het is mijn ervaring dat mannen/vaders dikwijls veel meer voor hun kinderen kunnen betekenen als zij door de hulpverlener op hun vaderschap worden aangesproken en erkend en gesteund”. [Dit vraagt om een specifieke kijkwijze om in het hulpverleningscontact aandacht te besteden aan en te vragen naar de inzet, de bewogenheid, de genegenheid, de](#)

⁹ Zie: Michielsens, M., Van Mulligen, W. & Hermkens, L. (1998) – *Leren over Leven in loyaliteit: over contextuele hulpverlening* – Uitg. Acco; p. 20-22.

¹⁰ Toevoeging BdR, 25-03-2022.

¹¹ Zie de interviews met betrokken vaders op <https://www.bobderaadt.nl/vaderschap.php>

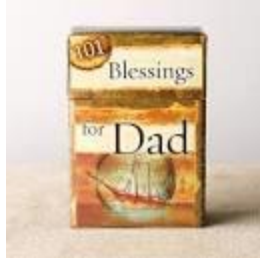
¹² Het daarbij gaat het niet over invalshoeken als “kerk, moraal of cultuur”, volgens Martin Buber en Ivan Nagy.

liefde, de connectie, de (com)passie, de gedachten en de wensen, de hartsrelatie van de vader(s) naar hun kind toe. Vaak komt dit het beste tot stand in een man-mangesprek c.q. **vader-vadergesprek** (herkenning, erkenning, lage drempel vanwege het seksespecifiek aspect in de interactie; toevoeging van BdR).

+++++

Daddycation - Acts2Fathers – Spiritualiteit / ‘Christlike’ leven – Logos.

- Om God te bereiken, heb je geen beltegoed nodig (bron: Visje; www.visjeposters.nl; 04 oktober – scheurkalender)¹³.
- “Children’s children are a crown to the aged, and parents are the pride of their

children” Proverbs 17:6.¹⁴

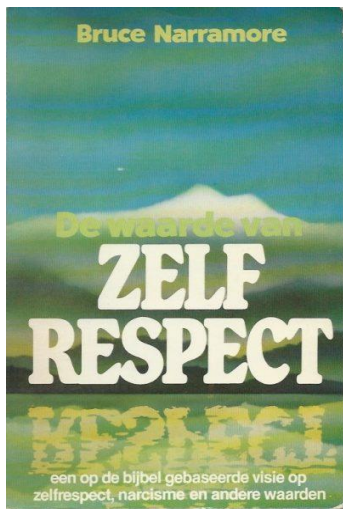
- Lezing door Bob de Raadt, op 25-04-2022: ‘Daddycation – Betrokken vaderschap - Empowerment van / door vaders’; PowerPointPresentatie. Vindplaats: - <https://www.bobderaadt.nl/ouderschapchristelijkgelooft.php> > God de Vader enz.
- www.familylife.nl > Samen bouwen aan gezonde relaties. Met elkaar. Binnen je gezin. En met God. *De kracht van sterke relaties*: Het hebben van een sterke relatie met je partner of je kinderen is geen toeval. Het is een bewuste keuze om hierin te investeren. FamilyLife biedt tools en middelen om te bouwen aan goede relaties met je partner, je gezin én met God. We bieden je allereerst materiaal om te investeren in je relatie met elkaar en met God. Of je nog maar nét bij elkaar bent of al heel lang. FamilyLife is een onderdeel van Stichting Agapè. FamilyLife beweegt stellen, kerken en professionals om zich in te zetten voor de belangrijkste relaties in een mensenleven. “We helpen mensen in de relatie met hun partner, hun gezin en met God”.
- “Ook mannen zijn soms onzeker” – opiniestuk; in ND 24-02-2022:12, door Wim Smit (protestants emeritus predikant te Smilde). “Vanaf m’n zesde had ik een laag zelfbeeld”. “Dat overwinnen van het lage zelfbeeld was een lang proces”. “Door God gewild, door God geschapen, door Hem geliefd, dat lijkt me een sterker punt dan ‘waardering van anderen’ of ‘gebaseerd op prestaties’”. “Wanneer we ons door God geliefd weten, onvoorwaardelijk, dan blijkt dit een enorm krachtige basis voor een positief zelfbeeld. Daar hebben wij het niet steeds over, maar veronderstellen we als christenen toch wel!”. Citaat uit het boek *Zelfrespect*¹⁵ van de christelijke

¹³ © 2014 – Majestically – Zeewolde; auteur: Ronald Hoogkamer; *De 365Allerbeste Visjes*.

¹⁴ A box of Blessings; 101 Blessings for Dad.; nr. 41 - © 2008 CAG. Vertaling: “De kroon der ouden zijn kindskinderen en de eer der kinderen zijn hun ouders”, Spreuken 17:6; NBG 1951 – Uitg. Jongbloed, Leeuwarden. Of: “Het sieraad van oude mensen zijn hun kleinkinderen en het sieraad van de kinderen zijn hun ouders” (vertaling: Het nieuwe leven - Praktisch geloven; 2011, Uitg. Jongbloed – Heerenveen).

¹⁵ Narramore, Bruce (1980) – *Zelfrespect* - Novapres; ISBN 9789063180164.

psycholoog Bruce Narramore : ‘Ikke ben ikke, en ik ben tof, want God maakt geen rommel’. Een 17-jarige puber en Wim Smit hadden zeer veel steun aan deze uitspraak. Smit had ook steun aan Psalm 16:8¹⁶.

- Adiëlla, nd.nl/varia; ND 26-01-2022:24: *‘Tip tegen stress: bid ‘Abba Vader’*. Verwijst naar Romeinen 8:14-15 > “Abba, Vader!” “Vertel God waar je mee zit en bid om Zijn Heilige Geest in jou. Hij zal jou Zijn rust geven, bij je Papa ben je veilig!” Vindplaats: meidenblog: huisvanbelle.nl + meidenmagazine Belle.
- Diederik van Dijk (senator voor de SGP en directeur bij NPV – Zorg voor het leven); nd.nl/opinie; in ND 26-01-2022, schreef een opiniestuk: *‘Beraadtermijn helpt moeder en kind’*. Hij voert een pleidooi voor de handhaving van 5 dagen bedenktijd, in het belang van moeder en kind! **Waar is de bio-vader in dit verhaal?** “Een ruime meerderheid van de Nederlanders steunt de beraadtermijn (1) peiling door FIOM onder vrouwen met een abortuservaring, 71% is voorstander! (2) onderzoek door onderzoeksbureau DirectResearch, in opdracht van N.P.V. (Nederlandse Patiënten Vereniging).
- Corjan Matsinger schreef een column n.a.v. The Voice of Holland; ND 26-01-2022, p.15, opinie-debat-analyse: **Jongens, jongens**. “De oproep **‘educate your son’** pak ik op als een man en een vader. Waar kunnen jongens het beste leren hoe je omgaat met vrouwen? Thuis! Dus vaders van Nederland, het beste voorbeeld dat jullie je zonen kunnen geven, is het goed omgaan met je vrouw. Toon haar respect, behandel haar gelijkwaardig en werk samen als een team. Leer onze jongeren dat ‘nee’ ook echt ‘nee’ is. Dan leer je iemand – waar dan ook – op waarde te schatten”. “Help je zoon daarom met het ontdekken van zijn eigen grenzen. Veel jongens leren pas goed omgaan met de grenzen van anderen doordat ze hun eigen grenzen leren kennen. Ga bijvoorbeeld met elkaar op ‘avontuur’. Ga (met andere vaders en zonen) mountainbiken, abseilen of trek op met mensen van buiten jullie veilige bubbel. Doe dingen die buiten jullie comfortzone liggen. Reflecteer samen op die momenten. Wanneer werden dingen ongemakkelijk? Hoe voelde dat? Wanneer wilde je stoppen? Respecteer daarbij ook de grenzen van je zoon als hij ‘anders’ is dan jij!”. “Durf andere positieve mannelijke rolmodellen in te schakelen. Het Afrikaanse gezegde luidt

¹⁶ “Steeds houd ik de Heer voor ogen, met Hem (met U) aan mijn zijde, wankel ik niet”.

niet voor niets ‘it takes a village to raise a child’¹⁷. Welke rol speelt opa, een mentor op school, een jeugdleider of de voetbaltrainer in het leven van jouw zoon?”
”Mannen, het is onze taak om een nieuwe generatie jongens op te voeden. Laten we luisteren naar hun stem, onze stoelen draaien en hen welkom heten in ons team!”

XX

Bijlage 1: **“De geur van vruchtwater!”**

Review door Bob de Raadt, medische maatschappelijk werker en contextueel hulpverlener bij de Erasmus MC Sophia, te Rotterdam.

Onverwacht moeder worden, een onopgemerkte zwangerschap, overvallen worden door een plotselinge bevalling, ongeloof bij volledige ontsluiting, vochtverlies als er gebroken vliezen zijn, pijnklachten die niet herkend zijn als behorende bij een aanstaande partus. Daar gaat het om in het boek ‘*Donderslag bij heldere hemel*’¹⁸. Een treffende titel.

Na de niet-onderkende bevalling de ontredde en de paniek. “Wat nu?” “Hoe nu verder?” “Ik kan niet voor dit kind zorgen!” “Ik wil mij niet hechten!” “Is adoptie mogelijk?”

De auteur bespreekt in dit boek zo’n 17 bevallingsverhalen van vrouwen die niet wisten dat zij zwanger waren. Zij komen in een rollercoaster terecht.

De vrouwen vertellen in een terugblik over hun paniek, de enorme pijn, de ongemakkelijke plaats van de bevalling, de eenzaamheid, de angst voor de opdringende realiteit van de geboorte, soms hun afwerende houding naar het pasgeboren kind, soms de directe omarming en acceptatie van hun kindje, het ongeloof vanuit de directe omgeving, de angst voor de reactie van **de biologische vader** en/of van de eigen ouders, die dus opeens grootouders zijn geworden.

Van Caspel kent de verloskundige praktijk uit haar eigen beroepservaring. Aan de hand van de ervaringsverhalen schetst zij de heftige emoties rondom de onverwachte bevalling.

Daarnaast benoemt zij de persoonlijke beslissingen die de moeders na de bevalling maken: zowel de kant van de acceptatie van het kind als het ter adoptie aanbieden van het kind. Ook dat laatste is een emotioneel proces met veel ongemak en tranen. In haar boek komt ook de directe steun vanuit familie en vrienden ter sprake. Die familysupport is vaak van doorslaggevende betekenis, zeker bij een tienermoeder. Warme betrokkenheid helpt de ‘opeens-moeder’ om haar leven weer op de rails te krijgen. Want sociaal-maatschappelijk heeft de onverwachte komst van het kind een enorme impact.

Er moeten babyspullen aangeschaft worden. Er moet een babykamer beschikbaar komen en ingericht worden. Wie is er beschikbaar als oppas? Hoe ga ik mijn opleiding voortzetten? Wat betekent dit voor mijn werkplek? Ook de rol van **de biologische vader** komt aan de orde! Het wel of niet erkennen van het kind. ***Hoe wil hij betrokken zijn en blijven?***

De auteur geeft een inkijkje in persoonlijke drama’s en benadrukt de sociaal-maatschappelijk problematiek, wanneer meningen vaak onverbloemd uitgesproken worden en (onbedoeld) pijn en onbegrip veroorzaken. Van Caspel noemt aan het begin van haar boek een lage rij van reacties en opinies. Om er een paar te noemen: “Ze moet het geweten hebben, anders was ze nooit zo blij met het kind geweest”. “Dat overkomt alleen mensen uit sociaal zwakke milieus”. “Die vrouw moet psychisch niet in orde zijn”. “Je weet toch wel dat je seks hebt gehad”.

¹⁷ It takes a village to raise a daddy???? It takes a new culture or a new mind to raise a father??

¹⁸ Zie review op <https://www.bobderaad.nl/verloskundeneonatologiegeboortezorg.php>

In alle openheid vertelt Van Caspel het ‘opeens-moeder’-verhaal van haar dochter en de rollercoaster die dat veroorzaakte.

De opgetekende verhalen geven een duidelijk en soms schrijnend beeld van de psychosociale problematiek waar een onverwachte bevalling toe leidt. Dapper om deze verhalen te vertellen, tegen alle vooroordelen in. Juist respectvol om voorbij de ontreddering te kijken en te zien hoe veel moeders (**en vaders**) deze situatie omgebogen hebben tot een innige en liefdevolle moeder-kind/ouder-kindrelatie.

Als medisch maatschappelijk werker op de afdeling Gynaecologie-Verloskunde heb ik ook te maken gehad met onverwachte zwangerschappen en bevallingen. Dat maakt de rollercoaster uit de verhalen in dit boek herkenbaar. Dat vraagt om een respectvolle en luisterende benadering van de kwetsbare zwangere c.q. kraamvrouw. Een vergelijkbaar verhaal heb ik beschreven in het artikel “Opeens moeder!” (vindplaats:

<https://www.bobderaadt.nl/verloskundeneonatologiegeboortezorg.php>).

Naast de indringende ervaringsverhalen geeft de auteur toelichting op verschillende medische begrippen. Dat is nuttige aanvullende informatie. Ook waardevol is het hoofdstuk dat specifiek gewijd is aan de mogelijkheid om een kind via een adoptieregeling, i.s.m. de FIOM in een ander gezin onder te brengen, met behoud van de bezoekmogelijkheid van de moeder/ouders aan het kind, zeker als het - tijdelijk - niet anders kan.

Kortom: een boek over ongekende problematiek, aan de hand van doorleefde ervaringsverhalen waarbij de kracht van moederschap en van familysupport duidelijk beschreven wordt. Met dank aan de auteur voor deze *‘Donderslag bij heldere hemel’!*

Michaela van Caspel - van Duijkeren (2021) - Donderslag bij heldere hemel – Bevallingsverhalen van vrouwen die niet wisten dat ze zwanger waren.

Enschede: Uitg. Boekengilde. (195 pp.; €18,95 – e-book €9,95).

+++++

Bijlage 2:

From: Jeroen | De Praktijkvader <info@autorespond.nl>

Sent: dinsdag 26 april 2022 12:31

To: Bob de Raadt

Subject: Vier morgen de koning die jij bent!

Hallo Bob,

Morgen is het koningsdag. Maar hoe goed ken jij de koning in jezelf?

'Ik wil geen koning zijn.'

'Ik wil niet leiden.'

'Ik sta niet boven mijn kinderen.'

In de Vadervuur-training is koningschap een belangrijk thema. En dat blijkt voor veel mannen

verwarrend. Want veel mannen willen geen koning zijn. Koningen zijn niet te vertrouwen, corrupt, egoïstisch, voor de sier, potentaten, autoritair.

Wij mannen hebben maar weinig goede rolmodellen gekregen als het om waar en waarachtig koningschap gaat. En we blijven het liefst ver de afgedwongen autoriteit van onze vaders, bazen of andere mannen die ooit leiding aan ons gaven.

En eigenlijk vinden we leiding nemen, zichtbaar zijn, onszelf uitspreken ook vaak spannend. Dus houden we onszelf in, verstoppen we ons licht en blijven we ver van de koning die in ons sluimert.

Want hij sluimert. Hij is er. Jij bent die koning. En net als Aragorn in 'In de ban van de ring' ben je op weg naar je koningschap. Schoorvoetend of ronduit weigerend. Er om heen draaiend. Aragorn doet er een hele tijd over om te aanvaarden dat hij degene is die het koningschap op moet eisen. Hij doet liever zijn werk in de schaduw, in dienst van anderen, zonder te veel op te vallen. Ook hij heeft geen goede rolmodellen gehad. Ook hij moet het koningschap zelf uitvinden.

Maar dat doet hij niet alleen. Hij heeft een mentor, kameraden, een wijze vrouw en vier hobbits die hem steunen op zijn weg. En dan komt hij erachter dat het ware koningschap niet gaat over overheersen of vol praal en pracht op de troon zitten. Het ware koningschap is doen wat er gedaan moet worden. En jouw ware kracht en kwaliteiten er helemaal laten zijn.

Er is niemand gebaat bij een Aragorn die zegt: 'Sorry mensen, ik zou koning moeten zijn, maar ik sla even over. Ik ben er even niet. Ik ga nog even een paar jaar door het bos zwerven.'

Je kinderen, je partner, je omgeving - ze hebben het meest aan jou als je er helemaal bent.

Aanwezig, in je element, krachtig, maar ook zacht, kwetsbaar, aanraakbaar.

Een koning neemt leiding en een koning dient. Een koning handelt en een koning vraagt om raad. Een koning regeert en een koning speelt.

Morgen is het koningsdag. Dat gaat over feestvieren, oranje tompoucen eten, spullen kopen op de vrijmarkt. En dat is prima. Geniet er vooral volop van met je gezin.

Maar laat morgen ook gaan over koningschap. Over jouw koningschap.

Vier op koningsdag de koning die jij bent.

De koning die je zou willen zijn. De koning die in je sluimert. De koning die zijn plek inneemt. De koning die zijn gezin beschermt. De koning die geniet van zijn koningin. De koning die zijn kinderen niet laat buigen, maar die zijn kinderen dient.

Met zijn zwaard, met zijn kracht, met zijn humor, met zijn creativiteit, met zijn levenslust, met zijn wijsheid, met zijn hart, met alles wat hij in zich heeft.

En zonder angst, schaamte of terughoudendheid.

Een koning hoeft zich niet te bewijzen.

Een koning is. Een koning weet. Een koning doet.

Jij bent die koning. En woensdag is het jouw dag.

Vier het!¹⁹

Warme groet,

Jeroen | De Praktijkvader

PS En zoals ik zo vaak zeg: doe het wel zelf, maar niet alleen. Stuur dit artikel door naar andere koningen! Gebruik www.praktijkvader.nl/koningsdag

+++++

- [Bijlage 3: Vader Marcel zet vaak zijn gevoel uit - Ouders Centraal](#)

Vader Marcel zet vaak zijn gevoel uit

Door

pepijndg

14 april 2022

Voor Ouders Centraal praat Minke Verdonk met ouders over het leven met hun kind met een ernstige beperking of handicap. De verhalen

¹⁹ Ik was verrast om vlak voor Koningsdag 2022 deze brief van Jeroen te krijgen. En dan met een dergelijke uitdagende vraag: “Maar hoe goed ken jij de koning in jezelf?” Een mooie vraag voor een koninklijke reflectie. Waarben ik trots op? Wat geeft mij levenskracht? Wat inspireert mij? Welke talenten kan ik ontwikkelen? Heb ik een ijkpunt of een inspiratiebron? En als ik in de spiegel kijk? Hoe ben ik vader? Hoe vul ik mijn vaderschap in?

Mijn associatie van ‘de koning in mijzelf’ is gekoppeld aan Pasen: de Koning die is opgestaan en die terugkomt. Door Hem mag ik mijzelf zien als Koningskind (ook als ik dat niet zo beleef). Talenten gebruiken, liefde geven en ontvangen, ik en de ander/Ander. Geënt in Zijn kennen van mij en Zijn warmte en verzoening. Daarom bracht deze vraag mij bij deze bron van Zijn Koningschap.

zijn openhartig, puur en inspirerend, met leerpunten voor zorgprofessionals. Dit keer een interview met Marcel, vader van de tweeling Nila en Jukka van 9 jaar. Jukka heeft een achterstand in zijn ontwikkeling en functioneert op het niveau van een 2-jarige. Hij is niet sprekend, is autistisch en heeft altijd epileptische activiteit in zijn hoofd. "Ik heb jaren in een bubbel geleefd", laat Marcel weten.

Kun je iets vertellen over hoe het was toen jullie tweeling geboren werd?

"Ze zijn heel plotseling geboren na een zwangerschap van 25 weken. Dit was een heel intensieve tijd. Ik herinner mij vooral een gevoel van ontkenning, *'dit kan niet waar zijn'*, en daarna kom je in de overlevingsmodus. Ze hebben bijna een half jaar op de neonatologie gelegen. Wij leefden echt in een bubbel, het was een compleet onwerkelijke situatie. Ook omdat het natuurlijk om twee kindjes ging die zoveel zorg nodig hadden. Onze dochter heeft geen beperking overgehouden aan de zware start. Bij Jukka is uiteindelijk nooit helemaal duidelijk geworden waar zijn beperkingen precies door zijn ontstaan."

Welke hulp en ondersteuning kregen jullie als ouders?

"De verpleegkundigen leefden mee en gaven ons als ouders ook veel persoonlijke aandacht. Er is zelfs nog een verpleegkundige uit die begintijd waar we nu nog contact mee hebben. Zij gaf ons ook echt emotionele

steun."

"In die ziekenhuisperiode kregen wij ook een gesprek aangeboden met een maatschappelijk werker. Achteraf denk ik dat dat niet het juiste moment was. Dan ben je met iemand in gesprek, terwijl je nog zó in die overlevingsfase zit dat er eigenlijk geen ruimte is om stil te staan bij wat het met jou doet. Jaren

later hebben we nog eens gesproken met een maatschappelijk werker, maar dat ging eigenlijk vooral over praktische zaken.”

Meer van dit soort nieuws over ouders, ouderschap en ouderbegeleiding?

Abonneer je op de wekelijkse gratis nieuwsbrief van Ouders Centraal, [klik hier](#)

Zie ook:

- [**“Het is niet alleen verdriet en ellende”**](#)
- [**“Hunkeren naar erkenning en bevestiging”**](#)

Bron: <https://www.ouderscentraal.nl>

+++++

- **Publicaties:**

- Raadt, B. de (2022) – Overeind blijven; in: *Nataal, vakmagazine voor de pre- en postnatale zorgverlening* – editie 52, jaargang 14, maart 2022, pag. 28-30. ISSN:2588-7831. Vindplaats: <https://www.bobderaadt.nl/verloskundeneonatologiegeboortezorg.php>
- Raadt, B. de (2022) – Onverwachte bevalling; in: *Vakblad Sociaal Werk*, nr.2, 2022; maart; p.33. Boekrecensie van: *Donderslag bij heldere hemel* – M. van Caspel-Van Duijkeren; Uitg. Boekengilde (2021). Vindplaats: <https://www.bobderaadt.nl/verloskundeneonatologiegeboortezorg.php>
- **Nieuwsbrief 28 april 2022 - Ouders Centraal** > *Recensie ‘Een taal erbij. Het handboek voor systemisch werken met poppetjes’ door Bob de Raadt* > Leerzaam boek over werken met Duplo-poppetjes als woorden tekortschieten; [Leerzaam boek over werken met Duplo-poppetjes als woorden tekortschieten - Ouders Centraal](#). Auteur: Ady van Doornik: *Een taal erbij - Uitgeverij Acco*.²⁰ Vindplaats: <https://www.bobderaadt.nl/contextuelehulpverlening.php>
- Raadt, B. de (2022) – Pendelen als methodisch handelen; casus ‘sociale verloskunde’; in: *Magazine Kinderverpleegkunde* – 28ste jaargang, april; nr. 1; p.20-21; 35; ISSN 1387-0405. Vindplaats: <https://www.bobderaadt.nl/socialeverloskunde.php>
- Raadt, B. de (2022) – Daddycation: betrokken vaderschap. Empowerment van/door vaders; PowerPointPresentatie, d.d. 25-04-2022. Vindplaats: <https://www.bobderaadt.nl/ouderschapchristelijkgelooft.php> > PowerPoint – Daddycation – Betrokken vaderschap
- <https://www.bobderaadt.nl/vaderschap.php> : Harold, betrokken vader, met Arubaanse roots; interview.

²⁰ Paperback – ISBN 9789492398475 - Druk: 1 - januari 2022 - 152 pagina's - €25,75